

การพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา (พ.ศ. 2570) ตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตรบนฐานข้อมูลจาก
ผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Curriculum Development of the Bachelor of Arts Program in Chinese at
Nakhon Ratchasima Rajabhat University (2027) Based on Program Learning
Outcomes Informed by Employers and Stakeholders

ธีรวัฒน์ การโสภา¹

Teerawat Karnsopa¹

Received: April 4, 2026

Revised: June 12, 2026

Accepted: June 26, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570) ตามแนวคิดการจัดการศึกษาแบบอิงผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบ TQF: HEd และเกณฑ์ AUN-QA โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อสมรรถนะบัณฑิต 2) กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) พัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้กับความต้องการตลาดแรงงานและบริบทท้องถิ่น การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง 140 คน (ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานรัฐ/เอกชน สถานประกอบการท่องเที่ยว/อุตสาหกรรม ศิษย์เก่า และนักศึกษาปัจจุบัน) ด้วยแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 15 คน วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ทุกกลุ่มมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยสมรรถนะที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบวิชาชีพ (Mean=4.70) รองลงมาคือ ทักษะดิจิทัลและการใช้ AI (Mean=4.56) และ Soft Skills (Mean=4.55) ข้อมูลเชิงคุณภาพสนับสนุนการเน้นสมรรถนะเชิงใช้งานจริง Soft Skills การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม และประสบการณ์ฝึกปฏิบัติงานจริง ข้อเสนอแนะคือ PLO ของหลักสูตรปรับปรุงควรเป็น PLO เชิงสมรรถนะที่บูรณาการทักษะวิชาชีพ Soft Skills ดิจิทัล/AI จริยธรรม และการเรียนรู้แบบ Work Integrated Learning เพื่อยกระดับคุณภาพหลักสูตรให้สอดคล้องกับ TQF: HEd และ AUN-QA

¹ อาจารย์ ดร., หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Lecturer, Dr., Bachelor of Arts Program in Chinese, Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Email: teerawat.k@nrnu.ac.th

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน, ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร, ผู้ใช้บัณฑิต, ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, AUN-QA

Abstract

This study aimed to develop the Bachelor of Arts Program in Chinese at Nakhon Ratchasima Rajabhat University (Revised Curriculum B.E. 2570 [2027]) based on the principles of Outcome-Based Education (OBE) in order to align with the Thailand Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd) and the ASEAN University Network Quality Assurance (AUN-QA) framework. The objectives were to: (1) investigate the needs and expectations of graduate employers and stakeholders regarding graduate competencies; (2) formulate Program Learning Outcomes (PLOs) based on empirical evidence; and (3) develop a curriculum development model that links learning outcomes with labor market demands and local contextual needs. A mixed-methods research design was employed. Quantitative data were collected from 140 purposively selected participants, including graduate employers, representatives from public and private organizations, tourism and industrial enterprises, alumni, and current students, using a five-point Likert-scale questionnaire. Qualitative data were gathered through semi-structured interviews with 15 key informants. The data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The findings revealed that all stakeholder groups expressed high to very high expectations regarding graduate competencies. The highest-rated competency was ethics, morality, and professional responsibility (Mean = 4.70), followed by digital and artificial intelligence (AI) competencies (Mean = 4.56) and soft skills (Mean = 4.55). Qualitative findings further emphasized the importance of practical competencies, soft skills, the ethical use of technology, and authentic workplace experience. The results indicate that the revised curriculum should adopt competency-based Program Learning Outcomes that integrate professional competencies, soft skills, digital and AI literacy, ethical responsibility, and Work Integrated Learning (WIL) in order to enhance curriculum quality and ensure alignment with TQF: HEd and AUN-QA requirements.

Keywords: Curriculum Development in Chinese Language Programs, Program Learning Outcomes (PLOs), Graduate Employers, Stakeholders, AUN-QA

บทนำ

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นกระบวนการเชิงระบบที่มีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และ

ตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21 แนวคิดการจัดการศึกษาแบบอิงผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติในฐานะกรอบแนวคิดที่ช่วยให้การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล มีความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง โดยมุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Biggs & Tang, 2011) ในสาขาภาษาต่างประเทศ การพัฒนาหลักสูตรจึงไม่ควรมุ่งเน้นเพียงความรู้ทางภาษาเชิงโครงสร้างหรือไวยากรณ์เท่านั้น หากแต่ต้องให้ความสำคัญกับทักษะการสื่อสารเชิงวิชาชีพ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และความตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในบริบทการทำงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (Richards, 2017)

ในบริบทของประเทศไทย การจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรระดับอุดมศึกษาถูกกำกับโดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thailand Qualifications Framework for Higher Education: TQF:HEd) ซึ่งมุ่งเน้นการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565) ขณะเดียวกัน การประกันคุณภาพหลักสูตรในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะกรอบการประเมินของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance: AUN-QA) ได้ให้ความสำคัญกับความชัดเจนของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Expected Learning Outcomes: ELOs) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความสอดคล้องอย่างเป็นระบบระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล (AUN-QA, 2020) สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้บัณฑิตโดยตรง นอกจากนี้ การศึกษาหลายเรื่องในบริบทอุดมศึกษาไทยยังชี้ให้เห็นว่า การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรควรอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า และผู้เรียน เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีรนนท์ และคณะ, 2567; วัชรภรณ์ และคณะ, 2568)

แม้จะมีงานวิจัยจำนวนมากที่นำกรอบ OBE, TQF: HEd และ AUN-QA มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศในบริบทอุดมศึกษาไทยส่วนใหญ่มุ่งเน้นการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรหรือการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้จากมุมมองของผู้สอนและผู้เรียนเป็นสำคัญ ขณะที่การนำข้อมูลเชิงประจักษ์จากผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้เป็นฐานในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรยังมีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะในสาขาวิชาภาษาจีนซึ่งมีความต้องการทักษะเฉพาะด้านสูง และในบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและภูมิภาค นอกจากนี้ งานวิจัยที่เชื่อมโยงความต้องการของตลาดแรงงานเชิงพื้นที่ สมรรถนะด้านภาษาจีนเชิงวิชาชีพ ทักษะด้าน Soft Skills และทักษะดิจิทัล เข้ากับการออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรอย่างเป็นระบบตามกรอบ TQF: HEd และ AUN-QA ยังขาดความชัดเจนทั้งในเชิงกระบวนการและเชิงแบบจำลอง ส่งผลให้หลักสูตรบางส่วนยังไม่สามารถลดช่องว่างระหว่างสมรรถนะของบัณฑิตกับความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะในบริบทเศรษฐกิจดิจิทัลและสังคมฐานความรู้ที่ทักษะด้านภาษา เทคโนโลยี และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมมีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2565 ได้รับการพัฒนาโดยยึดกรอบ TQF: Hed เป็นแนวทางหลัก อย่างไรก็ตาม จากผลการติดตามบัณฑิต การสำรวจความคิดเห็นผู้ใช้บัณฑิต และการสะท้อนข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่ายังมีช่องว่าง ระหว่างสมรรถนะของบัณฑิตกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะด้านการใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ การแปลและการล่ามในบริบทเฉพาะทาง ทักษะด้าน Soft Skills และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านภาษา

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยครั้งนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570 โดยมุ่งกำหนดผลลัพธ์ การเรียนรู้ระดับหลักสูตรบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยกระดับ คุณภาพหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบ TQF: Hed และเกณฑ์ AUN-QA ตลอดจนตอบสนองต่อ ความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อสมรรถนะ ของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. เพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570 บนฐานข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนที่สอดคล้องกับกรอบ TQF: Hed และเกณฑ์ AUN-QA โดยเน้นการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้กับความต้องการของตลาดแรงงานและบริบทการพัฒนา ท้องถิ่น

ระเบียบวิธีการวิจัยหรือศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพร่วมกันในลักษณะ explanatory sequential design เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและเชิงกว้าง เกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันเป็นฐานข้อมูลสำคัญ ในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570

การเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานช่วยให้สามารถอธิบายผลการวิจัยเชิงปริมาณด้วยข้อมูล เชิงคุณภาพ และเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยผ่านการตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่ง (triangulation) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรแบบอิงผลลัพธ์และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียตามกรอบ OBE และ AUN-QA (Biggs & Tang, 2011; AUN-QA, 2020)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานรัฐ/เอกชน สถาน ประกอบการท่องเที่ยว/อุตสาหกรรม ศิษย์เก่า และนักศึกษาปัจจุบันของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิตและการใช้

บัณฑิตในบริบทการทำงานจริง การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ มีทั้งสิ้น 140 คน โดยจำแนกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1) ผู้ประกอบการหรือผู้บังคับบัญชาที่มีประสบการณ์ในการใช้บัณฑิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการประเมินสมรรถนะและศักยภาพของบัณฑิตในสถานประกอบการ

2) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาจีน จำนวน 20 คน

3) ผู้แทนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว การบริการ การค้า และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน จำนวน 20 คน ซึ่งสะท้อนความต้องการทักษะภาษาจีนในบริบทเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่

4) ศิษย์เก่าหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่สามารถสะท้อนความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ในหลักสูตรกับการใช้งานจริงในสถานประกอบการ

5) นักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 3-4 สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ตรงกับการจัดการเรียนการสอนและโครงสร้างหลักสูตรในปัจจุบัน

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจงเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ครอบคลุมมุมมองจากหลายภาคส่วน ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งสิ้น 15 คน ประกอบด้วย

1) ผู้ใช้บัณฑิตและผู้แทนสถานประกอบการด้านภาษาจีน จำนวน 6 คน

2) ศิษย์เก่าที่ทำงานในสายงานที่ใช้ภาษาจีนโดยตรง จำนวน 4 คน

3) ผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แบบสอบถามถูกพัฒนาขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรแบบอิงผลลัพธ์ กรอบ TQF: HEd และเกณฑ์ AUN-QA ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ประเภทหน่วยงาน ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน ระยะเวลาการใช้บัณฑิต และประสบการณ์การทำงานร่วมกับบัณฑิตสาขาวิชาภาษาจีน

ตอนที่ 2 ความต้องการและความคาดหวังต่อสมรรถนะของบัณฑิต เป็นแบบสอบถามมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- 1) สมรรถนะด้านความรู้และทักษะภาษาจีน
- 2) สมรรถนะด้านการใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ
- 3) สมรรถนะด้านการแปลและการล่าม
- 4) สมรรถนะด้าน Soft Skills
- 5) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์
- 6) คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม
เสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและสมรรถนะที่ควรเพิ่มเติมในอนาคต

2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างใช้เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยประเด็น
คำถามครอบคลุม

- 1) ความต้องการและความคาดหวังต่อสมรรถนะของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาจีน
- 2) ช่องว่างระหว่างสมรรถนะบัณฑิตกับการใช้งานจริง
- 3) แนวโน้มทักษะด้านภาษาจีนในตลาดแรงงาน
- 4) ข้อเสนอแนะในการกำหนด PLO และการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ศิษย์เก่า
และนักศึกษาปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น 140 คน วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน โดยจำแนกผลตามกลุ่มตัวอย่างและด้านสมรรถนะที่สอดคล้องกับกรอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับ
หลักสูตร ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการและความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิต
จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

สมรรถนะ	ผู้ใช้ บัณฑิต (n=20)	หน่วยงานรัฐ/ เอกชน (n=20)	ท่องเที่ยว/ อุตสาหกรรม (n=20)	ศิษย์เก่า (n=40)	นศ. ปัจจุบัน (n=40)	รวม
ความรู้และ ทักษะ ภาษาจีน	4.45 (.47)	4.40 (.50)	4.48 (.46)	4.22 (.53)	4.18 (.56)	4.35 (.50)
การใช้ ภาษาจีนเชิง วิชาชีพ	4.62 (.42)	4.58 (.45)	4.65 (.41)	4.35 (.50)	4.28 (.54)	4.50 (.46)
การแปลและ การล่าม	4.56 (.45)	4.50 (.48)	4.53 (.44)	4.20 (.55)	4.12 (.58)	4.38 (.50)
Soft Skills	4.68 (.38)	4.63 (.41)	4.66 (.39)	4.42 (.48)	4.38 (.51)	4.55 (.43)
เทคโนโลยี ดิจิทัลและ AI	4.73 (.35)	4.70 (.37)	4.72 (.36)	4.34 (.47)	4.30 (.49)	4.56 (.41)
คุณธรรมและ จริยธรรม	4.82 (.30)	4.78 (.33)	4.80 (.31)	4.56 (.40)	4.53 (.42)	4.70 (.35)

เกณฑ์การแปลผล: ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 = ระดับมากที่สุด, 3.51–4.50 = ระดับมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีระดับความต้องการและความคาดหวังต่อสมรรถนะของบัณฑิตอยู่ในระดับ “มาก” ถึง “มากที่สุด” ในทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยรวมของสมรรถนะทั้ง 6 ด้านอยู่ระหว่าง 4.30–4.64 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่าผู้ใช้บัณฑิต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบัน ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะของบัณฑิตในระดับสูงอย่างสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่าสมรรถนะที่ได้รับความคาดหวังสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

- 1) คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบวิชาชีพ (Mean = 4.70, SD = .35)
- 2) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) (Mean = 4.56, SD = .41)
- 3) Soft Skills (Mean = 4.55, SD = .43)

ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาบัณฑิตภาษาจีนในปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่เพียงความรู้และทักษะทางภาษาเท่านั้น แต่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับ จริยธรรมวิชาชีพ ความสามารถด้านดิจิทัลและความพร้อมในการใช้ภาษาในบริบทการทำงานจริง

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง พบแนวโน้มที่ชัดเจนดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตและกลุ่มสถานประกอบการ ให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้าน การใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ การแปลและการล่าม และ Soft Skills ในระดับสูงกว่ากลุ่มศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ เช่น

2.1.1. การใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ: ผู้ใช้บัณฑิต (Mean = 4.62) เทียบกับนักศึกษาปัจจุบัน (Mean = 4.28)

2.1.2 Soft Skills: ผู้ใช้บัณฑิต (Mean = 4.68) เทียบกับนักศึกษาปัจจุบัน (Mean = 4.38)

แนวโน้มดังกล่าวสะท้อนว่าภาคการทำงานให้ความสำคัญกับสมรรถนะเชิงปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์การทำงาน โดยเฉพาะการสื่อสารในเชิงวิชาชีพและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.2.กลุ่มศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ในระดับสูงเช่นกัน โดยศิษย์เก่ามีค่าเฉลี่ย 4.34 และนักศึกษาปัจจุบันมีค่าเฉลี่ย 4.30 ซึ่งสะท้อนประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้และการทำงานในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนและการประกอบอาชีพด้านภาษา

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการสังเคราะห์ผล

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สามารถสังเคราะห์ประเด็นสำคัญได้ 4 ประเด็น ดังนี้

3.1 สมรรถนะเชิงการใช้งานจริงในงานภาษาจีน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า บัณฑิตควรมีความสามารถในการ ใช้ภาษาจีนในบริบทการทำงานจริง โดยเฉพาะงานด้านธุรกิจ การท่องเที่ยว การแปล และการล่าม ซึ่งสอดคล้องกับผลเชิงปริมาณที่สมรรถนะด้านการใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ (Mean = 4.45) และการแปลและการล่าม (Mean = 4.36) ได้รับคะแนนในระดับสูง

3.2 Soft Skills และการทำงานในสังคมพหุวัฒนธรรม

ผู้ใช้บัณฑิตและสถานประกอบการเน้นย้ำว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการทำงานที่ใช้ภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับผลเชิงปริมาณด้าน Soft Skills ที่มีค่าเฉลี่ยรวม 4.50

3.3 เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์

ข้อมูลเชิงคุณภาพชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เครื่องมือดิจิทัลและ AI เช่น เครื่องมือช่วยแปลและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เป็นทักษะจำเป็นที่ตลาดแรงงานคาดหวังจากบัณฑิตภาษาจีนในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลเชิงปริมาณที่ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ได้รับค่าเฉลี่ยรวมสูงถึง 4.48

3.4 คุณธรรม จริยธรรม และประสบการณ์การฝึกปฏิบัติงานจริง

ผู้ให้ข้อมูลเห็นพ้องว่า บัณฑิตควรมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบวิชาชีพ ควบคู่กับการมีประสบการณ์ฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับผลเชิงปริมาณที่สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.64)

4. การเชื่อมโยงผลการวิจัยกับการออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่า การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570 ควรยึดแนวคิด PLO เชิงสมรรถนะ (Competency-based PLOs) เป็นแกนหลัก โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน มากกว่าการเน้นความรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ การออกแบบ PLO ควรอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากผลการวิจัยเป็นฐานในการตัดสินใจ เพื่อให้ PLO มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบริบทตลาดแรงงานอย่างแท้จริง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ การแปล และการล่ามอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า สมรรถนะด้าน การใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ และการแปลและการล่าม ได้รับค่าเฉลี่ยรวมในระดับสูง (Mean = 4.45 และ 4.36 ตามลำดับ) โดยเฉพาะจากกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานที่ใช้ภาษาจีนในเชิงวิชาชีพ และสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว การบริการ และอุตสาหกรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตลาดแรงงานให้ความสำคัญกับ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อทำงาน มากกว่าความสามารถด้านภาษาในเชิงวิชาการทั่วไป ดังนั้น PLO ควรถูกออกแบบให้สะท้อน สมรรถนะเชิงปฏิบัติ (performance-based outcomes) อย่างชัดเจน เช่น ความสามารถในการสื่อสารกับลูกค้าชาวจีน คู่ค้า หรือหน่วยงานที่ใช้ภาษาจีน ความสามารถในการจัดทำเอกสารภาษาจีนเชิงวิชาชีพ การแปลเอกสารในบริบทเฉพาะทาง และการปฏิบัติหน้าที่ล่ามในสถานการณ์จริง ทั้งนี้ การเขียน PLO ควรใช้คำกริยาเชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและประเมินได้ เช่น สื่อสาร ถ่ายทอด แปล วิเคราะห์ ปรับกลยุทธ์ การสื่อสาร มากกว่าคำที่เน้นเพียงการรับรู้หรือความเข้าใจ การออกแบบ PLO ในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมต่อการประกอบอาชีพในสายงานที่ใช้ภาษาจีนได้อย่างเป็นรูปธรรม

4.2 การบูรณาการ Soft Skills และการทำงานในสังคมพหุวัฒนธรรม

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สมรรถนะด้าน Soft Skills ได้รับค่าเฉลี่ยรวมในระดับสูง (Mean = 4.50) โดยกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตและสถานประกอบการให้ความสำคัญต่อทักษะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบัน ผลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ยังสะท้อนตรงกันว่า ความสามารถในการทำงาน

เป็นทีม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานที่ใช้ภาษาจีน ด้วยเหตุนี้ PLO ไม่ควรแยก Soft Skills ออกจากทักษะภาษา แต่ควรถูกออกแบบให้ บูรณาการ Soft Skills เข้ากับการใช้ภาษาจีนในบริบทการทำงานจริง เช่น การทำงานกลุ่มในสภาพแวดล้อมพหุวัฒนธรรม การประสานงานกับบุคคลจากหลากหลายภูมิหลังทางภาษาและวัฒนธรรม หรือการบริหารจัดการงานที่ต้องใช้ภาษาจีนเป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสาร การกำหนด PLO ในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เพียงแต่ใช้ภาษาจีนได้ แต่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยใช้ภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในบริบทสังคมโลกาภิวัตน์

4.3 การสะท้อนทักษะดิจิทัลและการใช้ AI อย่างมีจริยธรรมและมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ได้รับค่าเฉลี่ยรวมในระดับสูง (Mean = 4.48) จากทุกกลุ่มตัวอย่าง ขณะที่ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกชี้ให้เห็นว่า เครื่องมือดิจิทัลและ AI เช่น เครื่องมือช่วยแปล แพลตฟอร์มการเรียนรู้ และระบบสนับสนุนการทำงานด้านภาษา ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานด้านภาษาจีนในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น PLO ควรถูกออกแบบให้สะท้อน Digital and AI Literacy อย่างเป็นรูปธรรม ไม่เพียงในมิติของการใช้งานเทคโนโลยี แต่รวมถึงความสามารถในการเลือก วิเคราะห์ และประเมินความเหมาะสมของการใช้ AI ในงานด้านภาษา ตลอดจนการใช้งานอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ เช่น การตระหนักถึงข้อจำกัดของเครื่องมือ AI ความถูกต้องของข้อมูล และผลกระทบเชิงจริยธรรมต่อวิชาชีพ การกำหนด PLO ในลักษณะนี้จะช่วยให้หลักสูตรตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และผลิตบัณฑิตที่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI เป็น “เครื่องมือสนับสนุนการทำงาน” ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ใช้งานโดยขาดการพิจารณาเชิงวิชาชีพ

4.4 การยึดคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพเป็นแกนหลักของหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้าน คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดในภาพรวม (Mean = 4.64) จากทุกกลุ่มตัวอย่าง สะท้อนให้เห็นว่าผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญกับมิติด้านจริยธรรมไม่น้อยไปกว่าสมรรถนะด้านทักษะ ด้วยเหตุนี้ การออกแบบ PLO ควรยึดจริยธรรมวิชาชีพเป็นแกนกลาง (core PLO) และเชื่อมโยงจริยธรรมเข้ากับ PLO อื่น ๆ เช่น การใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบต่อ การแปลและการล่ามตามจรรยาบรรณวิชาชีพ หรือการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมอย่างเคารพความแตกต่าง การกำหนด PLO ในลักษณะนี้จะช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของบัณฑิตในสายตาผู้ใช้บัณฑิต และลดความเสี่ยงด้านวิชาชีพในบริบทการทำงานจริง

4.5 การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพสะท้อนตรงกันว่า ผู้ใช้บัณฑิตคาดหวังให้บัณฑิตมีประสบการณ์การทำงานจริงก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้าสู่การทำงานได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น PLO ควรถูกออกแบบให้เชื่อมโยงกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษาอย่างเป็นระบบ การกำหนด PLO ด้านนี้ควรระบุชัดเจนถึงความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในสถานประกอบการ การประยุกต์ใช้ความรู้ด้านภาษาและวิชาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง และการสะท้อนผลการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนไม่จำกัดอยู่ในห้องเรียน แต่ขยายไปสู่บริบทการทำงานจริงอย่างแท้จริง

โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า PLO ของหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570 ควรถูกออกแบบในลักษณะ PLO เชิงสมรรถนะที่เชื่อมโยงกับการทำงานจริง จริยธรรม เทคโนโลยี และบริบทท้องถิ่น โดยอาศัยข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นฐานสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับกรอบ TQF: HEd เกณฑ์ AUN-QA และความต้องการของตลาดแรงงานอย่างยั่งยืน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่เพียงสะท้อนความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่านั้น แต่ยังนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบหลักสูตรภาษาจีนที่เชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้กับมาตรฐานคุณวุฒิระดับชาติและนานาชาติ พร้อมทั้งตอบสนองต่อบริบทการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำไปสู่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) และพัฒนารูปแบบหลักสูตรภาษาจีนที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและความต้องการตลาดแรงงาน ผลการวิจัยสามารถอภิปรายเชื่อมโยงกับแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) ทฤษฎี Constructive Alignment ของ Biggs และเกณฑ์การประกันคุณภาพ AUN-QA ได้อย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. การอภิปรายผลภายใต้แนวคิด Outcome-Based Education (OBE)

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญกับสมรรถนะเชิงการใช้งานจริงในระดับสูง โดยเฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรม (Mean = 4.64) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI (Mean = 4.48) และการใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ (Mean = 4.45) ผลดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการสำคัญของแนวคิด Outcome-Based Education (OBE) ซึ่งมุ่งเน้นให้การจัดการศึกษากำหนดผลลัพธ์ปลายทางของผู้เรียนเป็นจุดตั้งต้นของการออกแบบหลักสูตร มากกว่าการยึดเนื้อหาวิชาเป็นศูนย์กลาง

ตามแนวคิด OBE ผลลัพธ์การเรียนรู้ควรสะท้อนความสามารถที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงเมื่อสำเร็จการศึกษา ไม่ใช่เพียงความรู้ที่ผู้เรียนได้รับในระหว่างการเรียนรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตมุ่งไปที่ความสามารถเชิงสมรรถนะ เช่น การสื่อสารภาษาจีนในงานจริง การแปลและการล่ามในบริบทวิชาชีพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม ซึ่งเป็นลักษณะของผลลัพธ์การเรียนรู้แบบ OBE อย่างชัดเจน

ดังนั้น การกำหนด PLO ของหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570 ให้เป็น PLO เชิงสมรรถนะ จึงถือเป็นการตอบสนองต่อทั้งแนวคิด OBE และความต้องการของตลาดแรงงานอย่างสอดคล้องกัน โดยทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ไม่เป็นเพียงข้อความเชิงนโยบาย แต่เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

2. การอภิปรายผลตามแนวคิด Constructive Alignment ของ Biggs

Biggs เสนอแนวคิด Constructive Alignment โดยเน้นว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพต้องเกิดจากการสอดประสานกันระหว่าง (1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ (Intended Learning Outcomes) (2) กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching and Learning Activities) และ (3) การวัดและประเมินผล (Assessment) ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมิได้มุ่งเน้นเพียงความรู้เชิงภาษา แต่ให้ความสำคัญกับการนำความรู้ไปใช้ในบริบทการทำงานจริง เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การทำงานในองค์กรพหุวัฒนธรรม และการใช้เครื่องมือดิจิทัลสนับสนุนการทำงานด้านภาษา หาก PLO

ถูกกำหนดให้สะท้อนสมรรถนะเหล่านี้ แต่กิจกรรมการเรียนการสอนยังคงเน้นการท่องจำหรือการสอบข้อเขียนเพียงอย่างเดียว จะเกิดความไม่สอดคล้องตามแนวคิดของ Biggs

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงชี้ให้เห็นนัยสำคัญว่า การออกแบบ PLO เชิงสมรรถนะควรนำไปสู่การปรับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลให้สอดคล้องกัน เช่น การใช้การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้แบบโครงงาน และการประเมินผลจากผลงานหรือการปฏิบัติงานจริง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและพัฒนาสมรรถนะตามที่หลักสูตรคาดหวังไว้ได้อย่างแท้จริง

3. การอภิปรายผลในกรอบการประกันคุณภาพตามเกณฑ์ AUN-QA

เกณฑ์การประกันคุณภาพของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) ให้ความสำคัญกับการกำหนด Expected Learning Outcomes (ELOs) ที่ชัดเจน วัดได้ และพัฒนาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้กับความสามารถในการประกอบอาชีพของบัณฑิต

ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนคุณลักษณะดังกล่าวอย่างชัดเจน เนื่องจากการกำหนด PLO อาศัยข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการในภาคการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม ตลอดจนศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ stakeholder engagement ของ AUN-QA นอกจากนี้ สมรรถนะที่ได้คะแนนสูง เช่น การใช้ภาษาจีนเชิงวิชาชีพ Soft Skills และทักษะดิจิทัล ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของ employability ที่ AUN-QA ให้ความสำคัญยิ่งไปกว่านั้น การเน้นคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดจากการวิจัยยังสะท้อนมิติด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบคุณภาพที่ AUN-QA ใช้ในการพิจารณาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

4. การอภิปรายเชิงบูรณาการจากผลการวิจัยสู่การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยร่วมกับแนวคิด OBE ทฤษฎี Constructive Alignment และเกณฑ์ AUN-QA จะเห็นได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนในบริบทปัจจุบันจำเป็นต้องเปลี่ยนจากหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (content-based curriculum) ไปสู่หลักสูตรที่เน้นสมรรถนะและการใช้งานจริง (competency-based curriculum) ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสนับสนุนการออกแบบหลักสูตรที่ 1) กำหนด PLO จากความต้องการของตลาดแรงงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) เชื่อมโยง PLO กับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลตามแนวคิด Constructive Alignment 3) สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิระดับชาติและมาตรฐานการประกันคุณภาพระดับอาเซียน

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของธีรนนท์ ตันพานิชย์ ศุภวรรณ วงศ์สร้างทรัพย์ และต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล (2567) ที่พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดหวังให้หลักสูตรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะบัณฑิตที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและความต้องการของสังคมในอนาคต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของวัชรภรณ์ ขายม ประวิทย์ พุ่มพา ขจรจิตร ณะสาร และสรวงกรณ์ สัจภาพพิชิต (2568) ซึ่งเสนอว่าการพัฒนาหลักสูตรควรอาศัยการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นฐานสำคัญในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และทิศทางการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาหลักสูตรในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้บัณฑิตภาษาจีนมีความพร้อมทั้งด้านวิชาชีพ จริยธรรม และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21

โดยสรุป ผลการวิจัยสนับสนุนอย่างชัดเจนว่า การกำหนด PLO เชิงสมรรถนะบนฐานข้อมูลจากผู้ใช้งานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่เพียงสอดคล้องกับแนวคิด Outcome-Based Education และทฤษฎี Constructive Alignment ของ Biggs เท่านั้น แต่ยังตอบสนองต่อเกณฑ์การประกันคุณภาพ AUN-QA และบริบทการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพหลักสูตรและความสามารถในการแข่งขันของบัณฑิตในตลาดแรงงานได้อย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2570 บนฐานข้อมูลจากผู้ใช้งานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ คือ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนที่เชื่อมโยง OBE–Biggs–AUN-QA อย่างเป็นรูปธรรม งานวิจัยนี้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ในลักษณะของ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยง แนวคิด Outcome-Based Education (OBE) ทฤษฎี Constructive Alignment ของ Biggs เกณฑ์การประกันคุณภาพ AUN-QA เข้าด้วยกันบนฐานข้อมูลจากผู้ใช้งานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รูปแบบดังกล่าวช่วยอธิบายขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การกำหนด PLO การออกแบบการเรียนการสอน ไปจนถึงการประเมินผลอย่างสอดคล้อง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏและสถาบันอุดมศึกษาอื่น

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการพัฒนาหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาควรนำข้อมูลจากผู้ใช้งานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้เป็นฐานในการกำหนดหรือปรับปรุง PLO อย่างเป็นระบบ และทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการทักษะวิชาชีพ Soft Skills ทักษะดิจิทัล และจริยธรรมวิชาชีพ เข้าด้วยกัน ไม่ควรพัฒนาแยกเป็นรายวิชาเดี่ยว ๆ ควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Work Integrated Learning และสหกิจศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะตาม PLO ในสถานการณ์จริง

2. ข้อเสนอแนะเชิงการจัดการเรียนการสอน

ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลให้สอดคล้องกับ PLO เชิงสมรรถนะ เช่น การใช้สถานการณ์จำลอง การเรียนรู้จากโครงงาน และการประเมินจากผลงานจริง ควรพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม ควรสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการทำงานเป็นทีม

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ควรศึกษาผลลัพธ์ของการนำ PLO เชิงสมรรถนะไปใช้จริงในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระยะยาว ควรขยายการวิจัยไปยังสถาบันอุดมศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบความต้องการสมรรถนะบัณฑิตภาษาจีนในบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน ควรศึกษาบทบาทของ AI และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ต่อการเรียนรู้ภาษาและจริยธรรมวิชาชีพอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธีรนนท์ ตันพานิชย์, ศุภวรรณ วงศ์สร้างทรัพย์, และ ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล. (2567). การศึกษาความคาดหวังและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 8(1), 40–54.
- วัชรภรณ์ ขายม, ประวิทย์ พุ่มพา, ขจรจิตร ณะสาร, และ สรวงภรณ์ สัจภาพิชาติ. (2568). การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต แขนงวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก. *วารสารศิลปการจัดการ*, 9(5), 281–295.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF: HEd) ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.